

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

147. An qui beneficium habens delinquit, & postea matrimonium contrahit, sit à iudice laico puniendus? Idem dicendum de Clerico coniugato, qui post commissum delictum tempore, quo omnia requisita ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. CXLVI. &c. 167

ita tenent Doctores quos citat & sequitur Barbofa de potest. Episc. part. 2. allegat. 12. num. 4.

2. Notandum est etiam hic obiter, quod si Clericus obtineat beneficium, quod non poterat obtinere, quia illegitimus, vel irregularis, & de facto reperitur in possessione beneficii, gaudet adhuc privilegio fori, & ita fuisse decisum in M.C. Vicarie Neapolitanæ testatur Francus dec. 189. & tenent DD. quos citat Ioan. Baptista de Thoro in compen. decif. Neapol. ver. clericus, fol. 94.

3. Nota etiam, quod licet olim clericus in minoribus constitutus à non suo Episcopo sine literis dimissoriis, vel cum falsis, posset gaudere privilegio fori, venotant DD. quos citat Squillante de privileg. cler. cap. 7. dub. 2. num. 29. Hodie tamen per constitutionem Urbani VIII. datam Romæ 11. Decembris 1624. taliter ordinatus minime privilegio fori gaudet; ordinatum verò ante legitimam aetatem gaudere dicto privilegio fori tradit Carol. de Grassis de effect. cleric. effect. 1. num. 666. sicut etiam ordinatum per simoniam.

RESOL. CXLVI.

An ordinatus ante legitimam aetatem, vel extra tempora, &c. gaudeat privilegio fori?

Et quid de eo, qui ordinatus fuit sine dimissoriis, aut cum falsis?

Et quid est sentiendum de Clerico ordinato per simoniam, vel ab Episcopo impedito ordines faciendi, v. g. excommunicato suspenso, interdito, &c. an gaudeat supradicto privilegio fori? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 26.

§. 1. Negatiuam sententiam tenent Bernardus Diaz, Rolandus & Challanus, quos citat Pereira de manu Regia part. 2. cap. 26. num. 18. quibus adde Valquez allegat. 45. num. 20.

2. Sed contraria est vera, quam cum multis tueri nouissimè Paulus Squillante de privileg. Cleric. cap. 7. dub. 3. num. 29. quia talis est verè ordinatus, & ei impressus fuit character. Notandum est tamen quod licet hanc sententiam olim probabiliter docuerint de Clerico ordinato à non suo Episcopo sine literis dimissorialibus, vel cum falsis, multi DD. hodie tamen ex constit. S.D.N. Urbani. VIII. die 11. Decembris 1624. taliter ordinati non gaudent privilegio fori. Vnde affirmatiua sententia, quam tenet Barbofa de potestate Episc. part. 2. alleg. 8. n. 18. & alij penes ipsum, probabilis erat ante dictum decretum Urbani VIII. nunc verò non est admittenda.

3. Notandum est etiam hic obiter Clericum ordinatum per simoniam, vel ab Episcopo, qui erat impeditus Ordines conferre aliquo iuris impedimento, nempe excommunicationis, suspensionis, interditi, &c. gaudere privilegio fori.

RESOL. CXLVII.

An qui beneficium habens delinquit, & postea matrimonium contrahit, sit à iudice laico puniendus?

Idem est dicendum de Clerico coniugato, qui post commissum delictum tempore que omnia requisita habebat, ut fori privilegio gauderet, effectus est bigamus iniens aliud matrimonium? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 6.

§. 1. Affirmatiuè responderet Pereira de manu Regia part. 2. cap. 42. n. 8. quia omne delictum de se temporale est, solumque ratione personæ ad hoc, vel illud iudicium spectat: vnde eam privilegii per-

sonæ attendi debeat, quando iudicium incipit, ex l. cum quadam puella ff. de iurisd. omni. ind. & ex cap. penult. de foro comper. planè si eo tempore Clericus nullum haberet privilegium, nulla ratio est, ob quam ad iudicium Ecclesiasticum remitti debeat.

2. Sed ego contrariam sententiam doceo per ea, quæ adduxi in 3. part. tract. 1. & resol. 34. & ita hanc sententiam docet etiam Baiardus in addit. ad Bul. Clar. quest. 36. num. 46. vbi sic ait. Si Clericus commisit delictum tempore quo erat Clericus, & postea uxorem duxit, debet puniri ab Episcopo, & non à iudice laico, ut iudicatum fuit per sacrum Consilium Neapolitanum. Ita ille, & ante illum Franchus de decif. 417. num. 4. vol. 2. apud quem videbis rationes fundantes nostram sententiam, & nouissimè hanc sententiam, me citato, docet etiam Squillante de privileg. cleric. c. 7. n. 110 & 38. vbi citat Gratianum in discept. forens. c. 224. & Barbosam de potest. Episc. part. 2. allegat. 12. n. 6. quibus ego addo Sanchez vbi inf. 2. & Bonaciam in Bull. Cæm. disp. 1. q. 16. sect. 1. punct. 3. n. 14. & Gauantum in enchir. Episc. ver. fori privilegium, n. 31.

3. Idem est de Clerico coniugato, qui post commissum delictum tempore quo omnia requisita habebat ut fori privilegio gauderet, effectus sui bigamus iniens aliud matrimonium, nam in tali casu gaudebit privilegio fori, cum in his casibus ad tempus commissi delicti spectetur. Vide Doctores citatos, & Riccium p. 5. collect. 1864. quibus nouissimè adde Sanchez in opus. tom. 2. lib. 6. c. 1. dub. 3. num. 1. quæ quidem omnia confirmantur ex declaratione sacre Congregationis immunitatis in Nullius Garopoli, die 9 Septembris 1631. vbi determinatur, quod fori privilegio gaudet laicus pro tempore quo fuit Clericus.

* Quæ hic est infra Ref. 166. & sup. ex doctrina Ref. 108. prope finem, à ver. Idem dicendum. & lege etiam Ref. not. seq.

Sup. hoc infra in Ref. 149. & lege etiam doctrinam Ref. & ver. annot. præterita.

RESOL. CXLVIII.

An Clericus coniugatus cum unica & virgine vestes Clericales, & tonsuram deponens, si postea illas reassumat, gaudeat privilegio fori? Ex part. 1. tract. 2. Ref. 80. alias 79.

§. 1. Negatiuè respondent aliqui Iurisperiti ex neoteris. Hoc etiam docet Auendaño de exequend. mandatis Reg. lib. 1. c. 32. n. 15.

2. Sed contrariam sententiam amplectendam omnino esse iudico. Et ita docet M. Antonius Cuchus in instr. lib. 3. tit. 9. n. 67. vbi ita asserit: [Si Clericus coniugatus, qui clericales vestes induere non solebat, eas tandem cum tonsura assumpserit, privilegio fori potitur.] Vide etiam Barbosam in l. Titia. 35. num. 33. ff. de solut. matr. Clarum lib. 5. receptorum §. fin. q. 36. num. 15. & alios.

Sup. hoc supra in Ref. 122. §. penult.

RESOL. CXLIX.

An Clericus solutus in Minoribus tempore delicti, si postea viduam ducat ex bigamia amittat privilegium fori? Et an sit bigamus, ita ut amittat privilegium fori, si quis feminam prius à se cognitam ducat postea in uxorem? Ex part. 4. tract. 1. Refol. 27.

§. 1. DE hoc casu olim interrogatus fui, & negatiuam sententiam docui cum Pereira de manu Regia part. 2. cap. 26. num. 17. vbi sic asserit. Quid dicendum quando, bigamia contracta sit post delictum an inducat privilegii amissionem: prout si quis erat solutus in minoribus tempore delicti, & postea viduam duxit, an obstat bigamia. Videtur quod sic, quia tempore capturæ reperitur bigamus, & deuenit

Sup. hoc supra in Ref. 147. §. vlt.